Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 71.831.017
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Микола СВИНАР, 1980 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2002 році Подільську державну аграрно-технічну академію за спеціальністю «Агрономію» та здобув кваліфікацію вчений агроном; виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Агрономія».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом в.о. ректора Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Кам'янець-Подільський, від «26» червня 2026 року № 134 у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –

Руслана М'ЯЛКОВСЬКОГО, доктора сільськогосподарських наук, професора, завідувача кафедри садово-паркового господарства, геодезії і землеустрою Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;

Рецензента –

Вероніки ХОМІНОЇ, доктора сільськогосподарських наук, професора, завідувача кафедри рослинництва, селекції та насінництва Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;

Офіційних опонентів –

Володимира ЛИХОЧВОРА, доктора сільськогосподарських наук, член-кореспондента НААН, професора кафедри технологій у рослинництві Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького;

Ганни ПАНЦИРЕВОЇ, доктора сільськогосподарських наук, професора, професора кафедри лісового та садово-паркового господарства Вінницького національного аграрного університету;

Олесі ЗІНЧЕНКО, кандидата сільськогосподарських наук, старшого дослідника, заступника директора з наукової роботи Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України

на засіданні «08» вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство Миколі СВИНАРУ на підставі публічного захисту дисертації «Формування урожайності та якості зерна пшениці озимої залежно від застосування технологічних факторів в умовах Правобережного Лісостепу» за спеціальністю 201 Агрономія.

Дисертацію виконано у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Кам'янець-Подільський.

Науковий керівник Ріта КЛИМИШЕНА, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва, селекції та насінництва Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертаційна робота відповідає вимогам Порядку присудження ступеня

доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету міністрів України №44 від 12 січня 2022 року (зі змінами). Дисертація має чітку логічну структуру та складається з анотації, вступу, огляду літератури, матеріалів та методів досліджень, результатів досліджень, аналізу та узагальнення результатів досліджень, висновків, рекомендацій виробництву, списку використаних джерел та додатків. Структура, зміст, обсяг та оформлення дисертаційної роботи відповідають встановленим вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б» та 7 тез у збірниках міжнародних та всеукраїнських наукових конференцій.

1. **Свинар М.М.** Залежність польової схожості та загального виживання рослин пшениці озимої залежно від впливу мінеральних добрив та норм висіву насіння. *Таврійський науковий вісник.* 2024. №138. С. 154-158. https://doi.org/10.32782/2226-0099.2024.138.19

2. Климишена Р.І., **Свинар М.М.** Урожайність зерна пшениці озимої залежно від впливу мінеральних добрив та норм висіву насіння. *Зрошуване землеробство.* 2025. Вип. №84. С. 63-67. https://doi.org/10.32848/0135-2369.2025.84.9

3. **Свинар М.М.** Залежність вмісту клейковини в зерні пшениці озимої від впливу мінеральних добрив та норм висіву насіння. *Аграрні інновації.* 2025. №34. С. 154-157. https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2025.34.22

4. **Свинар М.М.**, Смук А.І., Гура Д.В. Господарське значення пшениці. *Інноваційні технології в рослинництві: матеріали VI Всеукраїнської наукової інтернет-конференції.* 28 квітня 2023 р. Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2023. С. 159-160.

5. **Свинар М.М.**, Корнієнко Д., Климишена Р.І. Науково-теоретичне обґрунтування застосування добрив при вирощуванні пшениці озимої. *Інноваційні технології в рослинництві: матеріали VII Всеукраїнської наукової інтернет-конференції.* 25 квітня 2024 р. Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2024. С. 117-119.

6. **Свинар М.**, Черновол І., Пипа Б., Климишена Р. Ботанічно-морфологічні особливості пшениці озимої. *Інноваційні технології в рослинництві: матеріали VIII Всеукраїнської наукової інтернет-конференції.* 25 квітня 2025 р. Кам'янець-Подільський, 2025. С. 144-146.

7. **Свинар М.М.** Залежність виживання рослин пшениці озимої від впливу технологічних факторів. *Інновації в агросекторі: наука і практика для сталого розвитку: матеріали науково-практичної конференції.* 11 листопада 2025 р. Снятин, 2025. С. 7-9.

8. **Свинар М.М.**, Климишена Р.І. Залежність кількості рослин пшениці озимої від впливу технологічних факторів. *Інноваційні підходи ведення аграрного виробництва в умовах Євроінтеграції: збірник матеріалів І Міжнародної науково-практичної онлайн конференції.* 20-21 листопада 2025

р. Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2025. С. 206-208.

9. **Свинар М.М.** Залежність кількості зерен в колосі пшениці озимої від впливу технологічних факторів. *Scientific development in a changimg world: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції.* 13-15 квітня 2026 р. Львів, 2026. С. 36-39.

10. **Свинар М.** Польова схожість насіння пшениці озимої залежно від впливу мінеральних добрив та норм висіву. *Інноваційні технології в рослинництві: матеріали IX Всеукраїнської наукової інтернет-конференції.* 23 квітня 2026 р. Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2026. С. 175-176.

У дискусії взяли участь голова, рецензент, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Голова разової спеціалізованої ради Руслан М'ЯЛКОВСЬКИЙ, відзначив, що у цілому дисертація є завершеною самостійною науковою працею, яка має важливе теоретичне та практичне значення. Робота містить достатній обсяг експериментальних даних, отриманих у результаті проведених досліджень, які належним чином статистично опрацьовані та проаналізовані. У розділі, присвяченому методиці наукових досліджень, недостатньо деталізовано агротехнічні умови експерименту, зокрема не вказано попередник та систему обробітку ґрунту. У розділі 6 не вказано за цінами якого року проведені розрахунки економічної ефективності вирощування пшениці озимої.

Рецензент Вероніка ХОМІНА, позитивно оцінивши дисертаційну роботу, зауважила, що в ній наявні окремі недоліки та дискусійні положення, зокрема: характеристику погодних умов доцільно було б подати повністю за рік у розрізі місяців. В роботі не вказано, де проводився аналіз ґрунту дослідного поля. Крім того, рецензентом відзначено необхідність заокруглення відсоткових показників польової схожості, перезимівлі та виживання рослин у таблицях 3.1-3.9. Висновки до розділів 3 та 4 перевантажені другорядними деталями та дублюють виклад основного тексту дослідження, замість концентрованого узагальнення.

Офіційний опонент Володимир ЛИХОЧВОР, відзначив відповідність дисертаційної роботи Миколи СВИНАРА встановленим вимогам, закцентувавши увагу на актуальності теми, науковій новизні та практичній цінності отриманих результатів досліджень. Разом із тим, було висловлено деякі дискусійні положення та зауваження. Зокрема, назву розділу 4 «Урожайність та формування урожаю за структурними елементами пшениці озимої залежно від впливу мінеральних добрив та норм висіву насіння» визначено як невдалу через відсутність у формулюванні третього досліджуваного чинника технології – сорту. А також зазначено, що в дисертації відсутній основний показник структури врожаю – маса зерна з колоса, який поряд з показником кількості продуктивних колосів є найважливішими у встановленні біологічної врожайності. Дискусійними визнано також рекомендації виробництву щодо внесення мінеральних добрив у діапазоні норм $N_{60-75}P_{45-60}K_{45-60}$, оскільки найвищий чистий прибуток одержано за внесення $N_{75}P_{60}K_{60}$, тому цей варіант потрібно рекомендувати.

Також не зрозуміло, чому у рекомендаціях виробництву подано норми висіву 3,5-4,0 млн/га, коли чітко видно перевагу норми висіву 3,0 млн/га.

Офіційний опонент Ганна ПАНЦИРЕВА схвально охарактеризувавши дисертаційну роботу Миколи СВИНАРА, вважає за необхідне висловити деякі зауваження та побажання. Зокрема, у вступі відсутня повна назва науково-дослідної теми та терміни її виконання, що не дозволяє повною мірою встановити зв'язок дисертаційної роботи з відповідною науковою тематикою. У підрозділі 2.1 та при висвітленні показників якості зерна не зазначено сертифіковану лабораторію, де виконувалися аналізи. Крім того, у розділі 6 отримано досить високі значення коефіцієнта енергетичної ефективності, які потребують детальнішого обґрунтування за складовими енергетичного балансу та порівняння з результатами інших дослідників.

Офіційний опонент Олеся ЗІНЧЕНКО, загалом позитивно оцінивши дисертаційну роботу Миколи СВИНАРА, повноту її викладу, актуальність та практичне значення, вважає за доцільне вказати на окремі недоліки та висловити побажання. Зокрема, у підрозділі 2.3 зазначено систематичне розміщення варіантів обох факторів у двофакторних дослідах, не зрозуміло яким чином за такого розміщення мінімізували вплив просторової неоднорідності ґрунту та забезпечували статистичну незалежність оцінок. Окрім того, регресійні рівняння подано із символами NPK і Нв, однак не вказано спосіб кодування факторів та одиниці аргументів. Також, опонент зауважила, що оскільки дослідження обмежене чорноземом опідзоленим в одному господарстві Чортківського району, розповсюджувати ці рекомендації на весь Правобережний Лісостеп слід із обережністю.

Результати відкритого голосування:
«За» – 5 членів ради,
«Проти» – 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Миколі СВИНАРУ ступінь доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 201 Агрономія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради _____ **Руслан М'ЯЛКОВСЬКИЙ**

Підпис М'ялковського Р.О. засвідчую.

Учений секретар Олена КОБЕРНЮК